

ที่ พร ๐๐๒๓.๖/ว ๓๒๒

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดแพร่

ถนนราษฎร์อุทิศ พร ๕๔๐๐๐

๑๗/ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมมือและสนับสนุนขับเคลื่อนมาตรการ
รับมือการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝน

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองแพร่ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๔๑๘.๙/ว ๒๑๐
ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่ได้รับแจ้งจาก สำนักงานป้องกันควบคุม
โรคที่ ๑ เชียงใหม่ ว่าด้วยสถานการณ์โรคไข้เลือดออก ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๑ ปี ๒๕๖๗ ข้อมูลจากการ
รายงาน ๕๐๖ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๖,๗๔๕ ราย
อัตราป่วย ๑๑๔.๙๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยเสียชีวิต ๓ ราย อัตราตาย ร้อยละ ๐.๐๔ และคาดการณ์
ว่าจำนวนผู้ป่วยในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน มีแนวโน้มที่จะมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น จึงขอความอนุเคราะห์
แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในการร่วมมือและสนับสนุน
การดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการรับมือการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝนอย่างเข้มข้น มาตรการ
“๔ เน้น ๔ เดือน” รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งให้องค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายต่อพงษ์ ทับทิมโต)
ท้องถิ่นจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณสุขท้องถิ่นฯ

โทรศัพท์ ๐ ๕๔๕๓ ๔๑๑๙ ต่อ ๑๐๐ / โทรสาร ต่อ ๑๐๗

ผู้ประสานงาน : นายณัฐพล ใจหลัก

ก.ว.พ.
ส.ก.
ม

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๔๑๘.๙/๖๒๑๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - เชียงใหม่
เลขที่ 2652
วันที่ 15 ก.ค. 2567
เวลา

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่
๑๔๓ ถนนศรีดอนไชย ตำบลช้างกลาง
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมมือและสนับสนุนขับเคลื่อนมาตรการ
รับมือการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝน

เรียน ท้องถิ่นจังหวัด ตามรายชื่อแนบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก
๔ เน้น ๔ เดือน (มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗) จำนวน ๑ ฉบับ
๒. คู่มือการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย
และสื่อต้นแบบสำหรับร้านยา เรื่องการงดจ่ายยา NSAIDs ในผู้ป่วยไข้เลือดออก จำนวน ๑ ฉบับ
ด้วยสถานการณ์โรคไข้เลือดออก ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๑ ปี ๒๕๖๗ ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖
กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๖,๗๔๕ ราย อัตราป่วย
๑๑๔.๙๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยเสียชีวิต ๓ ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๔ และคาดการณ์ว่า
จำนวนผู้ป่วยในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน มีแนวโน้มพบจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่ ขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยประสานแจ้งไปยัง
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในการร่วมมือ
และสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการรับมือการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝนอย่างเข้มข้น
มาตรการ “๔ เน้น ๔ เดือน” และมาตรการเสริมให้โรงพยาบาลจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทุกราย
เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยในช่วงดังกล่าวให้ต่ำกว่าค่าคาดการณ์ไว้ ได้แก่

๑. เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ดำเนินการมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม
โรคไข้เลือดออกและยุงพาหะ โดยเน้นการสำรวจ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์
และควบคุมพาหะนำโรครายใน ๑ วัน หลังได้รับรายงาน ฟันสารเคมีไนรัคมี ๑๐๐ เมตร รอบบ้านผู้ป่วย

๒. ขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง
สนับสนุนและจัดหาทรัพยากรในการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนยาทากันยุง
สเปรย์ฉีดพ่นไล่ยุง ให้กับประชาชนในพื้นที่

๓. ขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกแห่ง สนับสนุนให้มีการตรวจวินิจฉัย
เพื่อเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกในชุมชนที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และจัดหาชุดตรวจ NS1 Rapid test
ให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่รับผิดชอบ

๔.ดำเนินการ...

รายชื่อแนบท้ายหนังสือสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่ ที่ สธ ๐๔๑๘.๙/ว ๒๑๐
ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรียน

๑. ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่
๒. ท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย
๓. ท้องถิ่นจังหวัดลำพูน
๔. ท้องถิ่นจังหวัดลำปาง
๕. ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
๖. ท้องถิ่นจังหวัดน่าน
๗. ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา
๘. ท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก ๔ เน้น ๔ เดือน
(มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗)

โรคไข้เลือดออก เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย โดยสถานการณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา (๕๐๖) กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๓๒,๑๔๐ ราย อัตราป่วย ๔๘.๖๐ ต่อประชากรแสนคน ซึ่งมากกว่า พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ๑.๓ เท่า พบผู้ป่วยเสียชีวิต ๓๘ ราย อัตราป่วยตายร้อยละ ๐.๑๒ โดยพบว่า กลุ่มอายุที่ป่วยสูงสุด คือ ช่วงอายุ ๕-๑๔ ปี และกลุ่มเสี่ยงเสียชีวิตสูงสุด คือ ช่วงอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป กรมควบคุมโรค จึงได้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างเข้มข้น “๔ เน้น ๔ เดือน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกให้ต่ำกว่าค่าคาดการณ์ ร้อยละ ๓๐ หรือต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ราย ในช่วงระยะเวลา ๔ เดือน (เดือนมิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗) โดยมีแนวทางดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. มาตรการหลัก และมาตรการเสริม

ประกอบด้วย ๔ มาตรการหลัก และ ๑ มาตรการเสริม ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังโรคและยุงพาหะ

- ๑.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ติดตามให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและรายงานผลการสำรวจผ่านแอปพลิเคชัน สมาร์ท อสม.
- ๑.๒ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง ประสานลงพื้นที่สำรวจประเมินค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย กรณีมีการระบาด หรือมีแนวโน้มการระบาดของโรคไข้เลือดออก และคืนข้อมูลให้กับพื้นที่
- ๑.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กำกับติดตามให้ โรงพยาบาลรายงานผู้ป่วยเข้าสู่ระบบรายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา (๕๐๖)
- ๑.๔ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลงจัดทำพยากรณ์โรครายจังหวัด และส่งข้อมูลแจ้งเตือนไปยังพื้นที่

มาตรการที่ ๒ การตอบโต้และควบคุมยุงพาหะ

- ๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคุมโรคตามมาตรการ ๓-๓-๑ โดยควบคุมโรคได้ภายใน ๑ วัน
- ๒.๒ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเพิ่มเติมหลังพบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ โดยดำเนินการต่อเนื่องจากข้อ ๒.๑ เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์
- ๒.๓ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง สนับสนุนวิชาการ ควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล
- ๒.๔ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สรุปผลการดำเนินงานและคืนข้อมูลให้พื้นที่ในที่ประชุม คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด

มาตรการที่ ๓ การวินิจฉัยและรักษา

- ๓.๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วินิจฉัยผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับโรคไข้เลือดออก ได้แก่ ไข้ ๓๘.๕ °C โดยใช้ชุดน้ำยาตรวจไข้เลือดออกอย่างรวดเร็ว Dengue NS1 Antigen rapid test
- ๓.๒ โรงพยาบาล จัดให้มี Dengue Checkpoint เพื่อคัดกรองผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก และเข้าสู่การรักษาที่รวดเร็ว (Fast track) รวมถึงมีการใช้ Dengue chart เพื่อติดตามอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เพื่อลดการเสียชีวิต
- ๓.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จัดทำ Dead case conference กรณีผู้ป่วยเสียชีวิตทุกราย เพื่อหาสาเหตุและแนวทางการแก้ไข ป้องกันต่อไป

มาตรการที่ ๔ การสื่อสารความเสี่ยง

- ๔.๑ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลงผลิตสื่อต้นแบบเรื่องโรคไข้เลือดออกในรูปแบบต่างๆ และเผยแพร่ไปยังพื้นที่
- ๔.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สื่อสารเชิงรุกเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกไปยังกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนและชุมชน รวมถึงร้านขายยาและสถานบริการทางการแพทย์ ผ่านช่องทางต่างๆ
- ๔.๓ โรงพยาบาล ใช้กลไกคลินิกโรคเรื้อรัง เพื่อสื่อสารความเสี่ยงไปยังกลุ่มเสี่ยงป่วยรุนแรง และเสียชีวิต
- ๔.๔ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด พัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ในเรื่องโรคไข้เลือดออก ให้แก่ อสม. และอสต.
- ๔.๕ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว สื่อสารความเสี่ยงเรื่องโรคไข้เลือดออกในพื้นที่กลุ่มแรงงานต่างด้าว ได้แก่ การให้สุศึกษา การจัดกิจกรรมรณรงค์ในกลุ่มเสี่ยง การแจกสื่อความรู้ ฯลฯ

มาตรการเสริม

ให้โรงพยาบาลจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทุกราย รวมถึงกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ

หมายเหตุ

คำนิยาม

- Forecast หมายถึง การพยากรณ์โรคไข้เลือดออก
- Dengue Checkpoint หมายถึง มุมคัดกรองโรคไข้เลือดออก เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าสู่การรักษาที่รวดเร็ว
- Dengue Chart หมายถึง แบบติดตามอาการผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกที่เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ใช้ติดตามอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
- Dengue NS1 Antigen rapid test หมายถึง ชุดน้ำยาตรวจไข้เลือดออกอย่างรวดเร็วชนิดที่ตรวจหาแอนติเจน
- Dead case conference หมายถึง การประชุมเพื่อหาสาเหตุเสี่ยงต่อการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
- Health Literacy หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเข้าถึง เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออกให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง
- ยา NSAIDs หมายถึง ยาด้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-steroidal Anti-inflammatory drugs) ใช้เป็นยาแก้ปวด บางชนิดใช้เป็นยาลดไข้ด้วย ตัวอย่างของเอ็นเสด เช่น แอสไพริน ไอบูโพรเฟน ไพร็อกซิแคม ไดโคลฟีแนค อินโดเมธาซิน เมพินามิกแอซิด ซีลีคอกซิบ อีโตริคอกซิบ ซึ่งผลข้างเคียงของยาจะระคายเคืองต่อกระเพาะอาหาร รบกวนการแข็งตัวของเกล็ดเลือด หากมีอาการเลือดไหลจะหยุดยาก

๒. มาตรการ ๔ เน้น ๔ เดือน (มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗)

แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการ ๔ เน้น ๔ เดือน ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗ มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังโรคและยุงพาหะ

- ๑.๑ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง และ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค วิเคราะห์สถานการณ์ และจัดทำกรพยากรณ์โรคไข้เลือดออก (Forecast) พร้อมทั้งส่งข้อมูลแจ้งเตือนการระบาดไปยังพื้นที่
- ๑.๒ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง/สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในการสนับสนุนและกำกับติดตามให้ อสม. สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ทุกสัปดาห์ และติดตามผลการสำรวจผ่านแอปพลิเคชัน สมาร์ท อสม.

มาตรการที่ ๒ การตอบโต้และควบคุมยุงพาหะ

- ๒.๑ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สนับสนุนการดำเนินงานและติดตามประเมินผลการควบคุมโรคตามมาตรการ ๓-๓-๑ ในพื้นที่อำเภอระบาด ตามแนวทางการติดตามประเมินมาตรการ ๓-๓-๑

มาตรการที่ ๓ การวินิจฉัยและรักษา

- ๓.๑ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระจายชุดน้ำยาดตรวจไข้เลือดออกอย่างรวดเร็ว Dengue NS๑ Antigen rapid test ไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในพื้นที่อำเภอระบาด และติดตามผลการใช้งาน
- ๓.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประสานโรงพยาบาล จัดให้มี Dengue Checkpoint เพื่อคัดกรองผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก และเข้าสู่การรักษาที่รวดเร็ว (Fast track) รวมถึงมีการใช้ Dengue chart เพื่อติดตามอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เพื่อลดการเสียชีวิต

มาตรการที่ ๔ การสื่อสารความเสี่ยง

- ๔.๑ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สื่อสารเชิงรุกเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกไปยังกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนและชุมชน ผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงร้านขายยาและสถานบริการทางการแพทย์ ให้งดจ่ายยา NSAIDs

มาตรการเสริม

- ให้โรงพยาบาลจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทุกราย รวมถึงกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเด็ก และผู้สูงอายุ

แนวทางการติดตามประเมินมาตรการควบคุมโรค ๓-๓-๑

มาตรการควบคุมโรค ๓-๓-๑ หมายถึง มาตรการควบคุมโรคไข้เลือดออก สำหรับเจ้าหน้าที่ กรณีพบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เมื่อได้รับแจ้งควรดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทันทีตามมาตรา ๓-๓-๑ และเฝ้าระวังต่อเนื่อง ๒๘ วัน ดังนี้

๓ ชั่วโมงแรก : รายงานให้เร็ว ภายใน ๓ ชั่วโมง หลังพบผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัย สถานพยาบาลแจ้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ให้ทราบว่ามีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่

๓ ชั่วโมงถัดมา : สอบสวนให้เร็ว ภายใน ๓ ชั่วโมงหลังได้รับแจ้งผู้ป่วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือสถานบริการสาธารณสุขสอบสวนโรค ควบคุมยุงพาหะนำโรค โดยการฉีดพ่นสารเคมี เช่น สเปรย์กระพือ และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงภายในบ้านผู้ป่วย

๑ วัน : ควบคุมทันที ภายใน ๑ วัน หลังได้รับแจ้งพบผู้ป่วย หน่วยงานส่วนท้องถิ่น พ่นสารเคมีควบคุมยุงพาหะและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงภายในบ้านผู้ป่วย และรัศมี ๑๐๐ เมตร รอบบ้านผู้ป่วย

วัตถุประสงค์ : เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมโรค ๓-๓-๑

๑. แนวทางการติดตาม

๑.๑ ให้ ศตม. ร่วมกับ สคร. สสจ. และ สสอ. เก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๓-๓-๑ ดังนี้

วันที่พบผู้ป่วย	มาตรการ	แหล่งเก็บข้อมูล
Day ๐ (๓ ชั่วโมงแรก)	- รายงานโรคให้ รพ.สต. หรือสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ทราบ ภายใน ๓ ชั่วโมง	รพ. และ รพ.สต.
Day ๐ (๓ ชั่วโมงถัดมา)	- สอบสวนและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ฉีดสเปรย์กระพือกำจัดยุงตัวเต็มวัย ในบ้านผู้ป่วยภายใน ๓ ชั่วโมงหลังได้รับรายงาน	รพ.สต.
Day ๑ (๑ วัน)	- สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุง และพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย ในบ้านผู้ป่วยและบ้านที่อยู่ในรัศมี ๑๐๐ เมตร จากบ้านผู้ป่วย และจุดที่สงสัยเป็นแหล่งโรค ภายใน ๑ วัน - ทำประชาคม เพื่อชี้แจงสถานการณ์ ให้สุศึกษาถึงการป้องกันตนเองและอาการที่ต้อง เฝ้าระวัง พร้อมทั้งกำหนดมาตรการร่วมกันในชุมชน - ศตม. พิจารณาเก็บตัวอย่างลูกน้ำและยุงลายส่งตรวจหาเชื้อในพาหะนำโรค - สสจ. และท้องถิ่นพิจารณาสนับสนุนชุดป้องกันตนเองจากไข้เลือดออก (เช่น แผ่นพับความรู้โรคไข้เลือดออก สารหาป้องกันยุงกัด สเปรย์กำจัดยุง และทรายกำจัดลูกน้ำยุงลาย เป็นต้น) ในบ้านผู้ป่วย	อปท./ศตม.

แนวทางการจัดตั้งจุดคัดกรองโรคไข้เลือดออก (Dengue Check point)

Dengue Check point (เดงกีเช็คพอยท์) หมายถึง จุดคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกให้ได้รับการตรวจเร็ว รักษาเร็ว (fast track) โดยหากพบว่าเป็นผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก จะมีช่องทางพิเศษสำหรับการตรวจเพื่อเข้ารับการรักษาต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. ตรวจคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกเพื่อให้เข้ารับการรักษาตามแนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคไข้เลือดออก ของกรมการแพทย์
๒. ให้สุขศึกษา สื่อสารความเสี่ยง โรคไข้เลือดออกและการป้องกันตนเองให้กับผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก และประชาชนทั่วไป
๓. แจกยาทากันยุงในผู้ป่วย และกลุ่มเสี่ยงโรคไข้เลือดออก เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ

แนวทางการดำเนินงาน Dengue Checkpoint (จุดคัดกรองไข้เลือดออก)

๑. ตรวจคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการไข้เฉียบพลัน ๒-๗ วัน^๑ ตามแบบคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

๒. ส่งตัวผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกไปพบแพทย์ เพื่อเข้ารับการตรวจ CBC (Complete Blood Count) และ/หรือ Dengue NS1 Antigen rapid test เพื่อยืนยันการติดเชื้อ และเข้ารับการรักษาอย่างรวดเร็ว (fast track) ตามแนวทางการวินิจฉัยและการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเดงกี ของกรมการแพทย์^๑

๓. หลังจากได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ ให้จ่ายยาทากันยุงให้ผู้ป่วย และผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

๔. ให้คำแนะนำอาการ/อาการแสดงที่เป็นสัญญาณเตือน (Warning symptoms and signs)^๑ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกหากมีอาการเพียง ๑ ข้อต่อไปนี้ ให้มารับการรักษาที่โรงพยาบาลทันที

- ไข้ลดลงแต่อาการไม่ดีขึ้น ยังคงมีอาการอ่อนเพลีย ไม่มีแรง กระสับกระส่าย หรือซีมลง
- ปวดท้องหรืออาเจียนมากกว่า ๓ ครั้งต่อวัน
- หน้ามืด จะเป็นลม เวียนศีรษะ หรือมีมือและเท้าเย็น
- ปัสสาวะลดลงหรือไม่มีปัสสาวะใน ๔-๖ ชั่วโมงที่ผ่านมา
- มีภาวะเลือดออกผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาวะเลือดออกในบริเวณ เยื่อเมือกต่าง ๆ เช่น เลือดกำเดาไหล ถ่ายอุจจาระสีดํา อาเจียน เป็นเลือดสดหรือเป็นสีดํา และประจำเดือนมานอกรอบหรือมามาก ผิดปกติ เป็นต้น หรือมีภาวะ intravascular hemolysis เกิดขึ้น โดยสังเกตจากปัสสาวะมีสีน้ำตาลเข้ม มีสีดํา หรือมีสีโค้ก

๕. จัดมุมให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก เช่น การป้องกันตนเองจากโรคไข้เลือดออก การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย แนะนำให้ผู้อยู่ร่วมบ้านฉีดสเปรย์กำจัดยุงและสำรวจเพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลาย

อ้างอิง : ๑. กรมการแพทย์. (๒๕๖๖). แนวทางการวินิจฉัย ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก(ฉบับย่อ) พ.ศ. ๒๕๖๖.

จาก https://covid๑๙.dms.go.th/Content/Select_Landing_page?contentId=๑๘๕

แบบคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย

ชื่อ-สกุล (นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง)

เลขที่บัตรประชาชน □-□□□□-□□□□□-□□-□ อายุ.....ปี เดือน.....เพศชาย หญิง

HN.....AN.....ศาสนา.....สัญชาติ

อาชีพ.....ที่ทำงาน/โรงเรียน.....ชั้นเรียน

ที่อยู่ขณะป่วย บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน

ซอย.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ

จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์

๒. อาการและอาการแสดง

มีอาการป่วยหรือไม่ ไม่มี มี

วันที่เริ่มป่วย เวลา

การตรวจร่างกายแรกพบ

อุณหภูมิร่างกาย..... องศาเซลเซียส

ชีพจร..... ครั้ง/นาที

หายใจ..... ครั้ง/นาที

ความดันโลหิต..... มม.ปรอท

ไข้ / ไข้เฉียบพลัน	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ปวดกล้ามเนื้อ	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
ปวดศีรษะ	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ปวดกระดูกหรือข้อ	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
ปวดกระบอกตา	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ตับโต	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
มีจุดเลือดออกตามผิวหนัง	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ผื่นแดง	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
มีอาการเลือดออกทางอวัยวะภายใน	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ตาแดง	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
กลุ่มอาการทางเดินหายใจส่วนบน	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	มีภาวะช็อก	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
Tourniquet Test	☐ ทำ ☐ ไม่ทำ ☐ ไม่ทราบ	อื่นๆ.....	
บวก/ลบ ระบุ			

๓. ประวัติการสัมผัสโรค ในระยะ ๑๔ วัน ก่อนวันที่เริ่มป่วย (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ไปทำงานกับผู้ป่วยสงสัย/ยืนยันโรคไข้เลือดออก

มีเพื่อนหรือคนรู้จักเป็นผู้ป่วยสงสัย/ยืนยันโรคไข้เลือดออก

ที่โรงเรียนมีเพื่อน/ครู ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก

บ้านอยู่ละแวกบ้านผู้ป่วยสงสัย/ยืนยันโรคไข้เลือดออก

โดยอยู่ในรัศมี ๐-๒๕ เมตร ๒๖-๕๐ เมตร ๕๑-๑๐๐ เมตร เกิน ๑๐๐ เมตร

เดินทางไปในพื้นที่อื่นที่มีการรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ระบุ.....

เคยมีประวัติรับวัคซีนไข้เลือดออก ระบุชนิดของวัคซีนที่ทราบ.....

จำนวนครั้งที่รับวัคซีน.....ครั้ง รับวัคซีนไข้เลือดออกครั้งสุดท้ายเมื่อ.....

ไม่มีการสัมผัสผู้ป่วยที่สงสัย หรือไม่ได้เดินทางไปยังพื้นที่อื่น

ชื่อ-สกุล ผู้คัดกรอง.....วันที่.....

คู่มือการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ นำโดย ยุงลาย

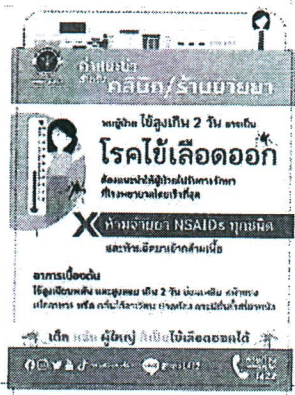

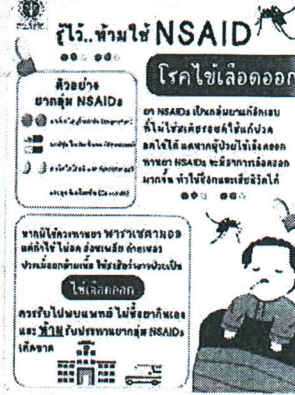
คู่มือ	QR code / Web link
<p>1.แนวทางดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ นำโดย ยุงลาย สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ.ศ.2564</p> 	 <p>https://online.fliphtml5.com/bcbgj/nfvi/#p=1</p>
<p>2. คู่มือสารเคมีและเครื่องพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมยุงพาหะนำโรค</p> 	 <p>DDC 65016</p> <p>http://klb.ddc.moph.go.th/dataentry/handbook/form/168</p>
<p>3.แนวทางการวินิจฉัย ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2566</p> 	 <p>https://drive.google.com/file/d/1Y-LftXGLcdwx1pNAvCsng5Xv8dc_gWq/view</p>

สื่อต้นแบบสำหรับร้านยา เรื่องการงดจ่ายยา NSAIDs ในผู้ป่วยไข้เลือดออก

ขอความร่วมมือหน่วยงานสาธารณสุข (สสจ./สสอ./รพ./รพ.สต.) และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/อบต.) ช่วยเน้นการสื่อสารความเสี่ยงไปยังกลุ่มเป้าหมายประชาชนและชุมชน รวมถึงร้านขายยา และสถานบริการทางการแพทย์ให้งดจ่ายยา NSAIDs แก่ผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

สื่อต้นแบบ/สติ๊กเกอร์ร้านขายยา	QR Code
	 <p data-bbox="813 1377 1388 1422">https://shorturl-ddc.moph.go.th/YNJ๖๗</p>
	
	

จัดทำโดย สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่